

ETIČKI KODEKS WALDORFSKE ŠKOLE U ZAGREBU

Prema članku 58., st.1 Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN od 18. srpnja 2008.) Školski odbor Waldorfske škole u Zagrebu u suradnji s Učiteljskim vijećem donosi Etički kodeks neposrednih nositelja odgojno-obrazovnog procesa u školskoj ustanovi.

ETIČKI KODEKS WALDORFSKE ŠKOLE U ZAGREBU

I. UVOD

Etički kodeks predstavlja minimalni zajednički sustav vrijednosti kojih se svi sudionici i sudionice u odgojno-obrazovnom procesu trebaju pridržavati. Etičkim kodeksom želi se poticati razumijevanje, prihvaćanje i primjena temeljnih načela moralno opravdanoga ponašanja kao što su odgovornost, dostojanstvo, autoritet škole i učitelja, povjerenje, uzajamno poštovanje i sl. Etički kodeks nastoji afirmirati i promicati osjetljivost za vrijednosti koje su specifične za odgojno-obrazovno područje u najširem smislu, a koje nisu ili još nisu ugrađene u postojeću zakonsku regulativu. Waldorfska pedagogija ima svoje brojne osobitosti, pa je tim važnije i na ovaj način istaknuti specifične vrijednosti na kojima se temelji naš pristup. Etičkim kodeksom Waldorfske škole u Zagrebu učitelji, učenici, roditelji, staratelji i ostali građani upoznaju se s ponašanjem koje imaju pravo očekivati i koje se od njih očekuje u međusobnoj komunikaciji.

Waldorfska škola u Zagrebu (u daljnjem tekstu: Škola) nastoji osiguravati i promicati najviše etičke i profesionalne vrijednosti u provedbi svojih temeljnih zadataka odgajanja i obrazovanja djece te služenja društvu. Cilj je etičkog kodeksa stvaranje ozračja u kojem je svim osobama zajamčen razvoj u skladu s njihovim sposobnostima i sloboda u stupnju u kojem ne ograničavaju slobodu drugih osoba te harmonični razvoj cjelokupnog bića. Etički kodeks promiče ozračje u kojem svi učitelji i učiteljice i ostali zaposlenici Škole u obavljanju svog posla čuvaju ugled i dostojanstvo svoje profesije te se odgovorno i etički odnose prema svojim kolegama, učenicima, roditeljima i ostalim građanima koji dolaze u kontakt sa Školom.

Ovim dokumentom želimo istaknuti temeljne vrijednosti i načela koja u Školi želimo njegovati. Etički kodeks promiče standarde kojima se štite i promiču prava i slobode te osigurava pravedan i jednak tretman svakog člana/članice školske zajednice.

Ovaj kodeks obuhvaća različite međusobne odnose članova školske zajednice od kojih će svaki biti opisan zasebno.

ODNOS UČITELJA PREMA RODITELJIMA

Škola pravovremeno, istinito i na odgovarajući način informira roditelje o svim relevantnim pitanjima, vodeći računa da se obaveze roditelja, školski izleti i posjeti, kao i izmjene u nastavi najave dovoljno unaprijed.

Učitelj je odgovoran za pravovremeno i profesionalno informiranje roditelja o razvoju djeteta (ponašanju, učenju, socijalizaciji) i o životu Škole (roditeljski sastanci, informacije, hospitacije i druga događanja).

Učitelj u komunikaciji s roditeljima poštuje privatnost obitelji i dobivene informacije koristi samo u profesionalne svrhe i na dobrobit djeteta i obitelji, pazeći da u najvećoj mjeri osigura njihovu povjerljivost.

Eventualne poteškoće u komunikaciji između učitelja i roditelja treba rješavati pazeći da novonastala situacija ne utječe na odnos između učitelja i učenika.

Učitelj potiče roditelje na odgoj djeteta u skladu s načelima waldorfske pedagogije, poštujući pri tome integritet obitelji i odgovornost roditelja za odgoj djeteta.

Tijekom razgovora o djetetu, učitelji i roditelji vode računa o tome je li dijete u blizini, što ono smije čuti i što će mu od toga i na koji način kasnije biti preneseno.

Učitelj je odgovoran pravovremeno i primjereno reagirati na probleme na koje mu ukazuju roditelji (odnosi među djecom, odnos učitelja i djeteta, napredak djeteta, usvajanje nastavnih sadržaja...). Učitelj ozbiljno shvaća problem na koji ga roditelj upozori, posvećuje potrebnu pažnju stjecanju uvida u stanje i poduzima sve potrebno da se problem riješi. Aktivno se angažira kako bi pospešio komunikaciju i socijalne kompetencije djece te informira roditelja o poduzetom. Ako ne može riješiti problem samostalno ili u suradnji s Učiteljskim vijećem, učitelj upućuje roditelja na mjesto i način na koji može dobiti potrebnu pomoć.

ODNOS RODITELJA PREMA UČITELJU I ŠKOLI

Roditelj svoju odluku o školovanju djeteta u waldorfskoj školi temelji na informiranom izboru waldorfske pedagogije, poštujući njezine značajke i osobitosti. Roditelj svoj odnos prema učitelju i školi temelji na povjerenju.

Roditelj je svjestan važnosti dobrog odnosa s učiteljem i njeguje taj odnos suradnje i povjerenja. Potiče razgovor s učiteljem i eventualne nesuglasice rješava u izravnoj komunikaciji. Povratnu informaciju učitelju roditelj daje na način koji uvažava učiteljev habitus i osobu, a kritiku upućuje pravovremeno i obazrivo.

Roditelj redovito dolazi na roditeljske sastanke i informativne razgovore o djetetu. Pravovremeno informira učitelja o svemu relevantnom za razvoj i dobrobit svog djeteta.

Roditelj preuzima odgovornost za dolazak djeteta u školu na vrijeme. Roditelj brine da dijete napravi domaću zadaću i izvrši sve svoje školske obaveze na vrijeme, ne umanjujući autoritet učitelja i

vrijednost waldorfskih sadržaja. Roditelj pred djetetom ne govori o Školi, waldorfskoj pedagogiji ili učiteljima u negativnom svjetlu.

Roditelj komunicira s učiteljem u dogovoreno i primjereno vrijeme, ne ometajući pri tome nastavu i ostale aktivnosti djece i učitelja.

Roditelj aktivno sudjeluje u životu Škole, doprinoseći svojim angažmanom na radnim akcijama, svetkovinama i posebnim događanjima koje Škola organizira. Redovito izvršava svoje obaveze (npr. čišćenje učionice) i trudi se aktivno pridonijeti dobrobiti Škole, pružajući, u skladu sa svojim mogućnostima, razne oblike pomoći.

Svojim volonterskim angažmanom osvještava djeci vrijednosti aktivizma i pomoći za dobrobit pojedinca i društva i tako svojim primjerom ukazuje na važnost nesebične brige i zajedništva u životu Škole.

ODNOS UČITELJA PREMA PROFESIJI

Učitelj pokazuje entuzijazam, interes i angažman u svom radu, čime svjesno utječe na zalaganje i ljubav učenika prema nastavnom predmetu.

Učitelj odgovorno pristupa svom poslu, kontinuirano se stručno usavršava, prati novosti u struci i drugim srodnim područjima te ih primjenjuje u svom radu. Otvoren je za spoznaje iz različitih pedagoških pravaca.

Učitelj je posvećen stalnom osobnom i profesionalnom rastu i razvoju.

Učitelji svoje izvanškolske angažmane obavljaju tako da ne ugrožavaju kvalitetu svog posla u Školi. Ti angažmani, bez obzira prima li za njih učitelj naknadu ili ne, ne smiju biti u sukobu s interesima Škole niti smiju kolidirati s dobrobiti posla koji učitelj u Školi obavlja.

MEĐUSOBNI ODNOS UČITELJA

U međusobnim odnosima učitelji iskazuju uzajamno poštovanje, povjerenje i suradnju. Njeguju toplu, prijateljsku atmosferu i otvorenu komunikaciju. Učitelji komuniciraju uvažavajući jedni druge, ne kritiziraju, već pružaju pomoć i usmjeravaju. Pri dolasku novih učitelja kolektiv prihvaća novo pridošle kolege i svesrdno im pomaže da se uklope u školsko biće.

Učitelji potiču timski rad i razmjenu iskustava. Radi što kvalitetnijeg pripremanja ili održavanja nastave, učitelji međusobno nesebično dijele iskustava. Jačaju kolegij kroz zajedničke aktivnosti i potiču samorazvoj svakog člana.

Učitelji prepoznaju kvalitete jedni drugih, međusobno se podržavaju i jedni drugima ukazuju na grešku, pomažu je ispraviti te zajedno nastoje da se ne ponovi.

Učitelji poštuju međusobne dogovore i zajedničke odluke i ponašaju se u skladu s njima. Učitelji preuzimaju odgovornost za preuzete zadatke.

U radu s učenicima, roditeljima i kolegama učitelji čuvaju dobronamjernost i samokontrolu.

Tijekom neposrednog rada s djecom, u razgovoru s roditeljima ili drugim stručnim suradnicima učitelji poštuju autoritet drugih učitelja.

MEĐUSOBNI ODNOS UČENIKA

Budući da neprimjerena ponašanja među učenicima utječu na smanjenje kvalitete života i mogu dovesti do štetnih posljedica na dječji razvoj, učitelji i roditelji trebaju djeci jasno dati do znanja koja ponašanja nisu prihvatljiva i aktivno utjecati na njihovu prevenciju i sprečavanje. Učitelji i Škola vode računa o tome da kroz nastavne i izvannastavne aktivnosti podupiru i njeguju miroljubivost, međusobnu suradnju, odgovornost, poštovanje, uvažavanje različitosti i druge vrijednosti važne u waldorfskom okruženju.

Učenici trebaju poštivati i uvažavati međusobne razlike. One koji im se ne sviđaju nemaju pravo vrijeđati, ponižavati, podcjenjivati ili im se rugati. Učenici se ne smiju međusobno ucjenjivati ni ogovarati, a razmirice rješavaju mirnim putem, prema potrebi tražeći pomoć odraslih. Učenicima je najstrože zabranjena tučnjava i svaki oblik agresivnosti: fizička i verbalna agresija, spolno uznemiravanje, *cyber-bullying* itd.

Učenicima je zabranjeno uzimati tuđe stvari bez pitanja, uništavati tuđu imovinu i školski inventar.

Učenike treba poticati na razvoj empatije, uključivanje drugih u igru, posebno obraćajući pažnju na djecu koja su osamljena ili povučena.

Učenici su dužni prijaviti svako neprimjereno ponašanje, bilo djece ili odraslih. Učitelji i Škola aktivno ih podučavaju da šutnjom ne podržavaju nasilje.

ODNOS UČENIKA PREMA UČITELJIMA

Roditelj potiče dijete da se prema učiteljima i ostalima odnose s poštovanjem, znajući pri tome da roditelji predstavljaju djeci uzor u ponašanju te da je odnos djeteta prema učitelju usko povezan s odnosom roditelja prema učitelju.

Učenik treba na vrijeme i redovito dolaziti na nastavu. Učenici u Školu dolaze primjereno odjeveni. Igračke i druge rekvizite ne donose bez dogovora s učiteljem. Učenici su dužni poštivati školska pravila i kućni red.

Učenik treba slušati napatke učitelja i izvršavati školske obaveze (domaće zadaće, pospremanje radnog mjesta, briga o okruženju i sl.). Učenik ne smije ugrožavati nastavni proces niti ometati druge.

Učenici se prema učiteljima odnose pristojno i s poštovanjem. Učenik ima pravo izraziti svoje stavove i osjećaje, ali kritiku ili nezadovoljstvo treba iznijeti na pristojan način.

ODNOS UČITELJA PREMA UČENICIMA

Učitelj je odgovoran za disciplinu u razredu i za ugodnu radnu klimu. Nastoji u učeniku pobuditi ljubav i volju za radom. Učitelj se prema učenicima ophodi zdravim autoritetom, pokazuje primjerom, nadahnjuje ih i vodi. Potiče učenike na strpljenje u komunikaciji, pristojan ton, iskrenost i izražavanje koje uvažava sugovornika.

Učitelj prepoznaje individualne karakteristike učenika i njihove načine ponašanja, usmjerava ih u pozitivnom smjeru te im dopušta da razvijaju svoju osobnost.

Učitelj vodi računa o međusobnim odnosima učenika, usmjerava ih i unapređuje njihove odnose. Učitelj je u mogućnosti uočiti i reagirati na socijalnu izoliranost učenika.

Učitelj je upoznat s djetetovom osobnom i obiteljskom situacijom općenito, ali i s trenutnom situacijom te razumije reakcije i ponašanje učenika u određenim situacijama. Učitelj u komunikaciji s roditeljima i drugim učiteljima poštuje diskreciju vezanu za privatnost djeteta i njegovu obitelj. Učitelji ne komentiraju pred djecom povjerljive odluke ili razgovore koji su se vodili između učitelja i roditelja.

Učitelji su na raspolaganju učenicima kad im je potrebna pomoć, savjet, podrška ili kad imaju neki problem.

Učitelj prihvaća postojanje različitosti u mišljenju između učitelja i učenika te time učenicima služi kao uzor.

Učitelj ne pravi razliku među učenicima i ne diskriminira ih ni po kojem kriteriju, ali poštuje različitost, individualne karakteristike i sposobnosti svakog učenika te se ponaša u skladu s njima.

Ako učitelj i roditelj imaju nesuglasice ili sukob, to se ne odražava na učiteljev odnos s učenikom.

Učitelj na radnom mjestu ne pokazuje svoje osobne probleme niti razgovara s učenicima o njima. Sve privatne probleme učitelj nastoji ostaviti izvan škole tako da oni ne utječu na njegov rad.

Učitelj pred učenikom i pred drugima ne iznosi negativne sudove o učenikovoj osobnosti i sposobnostima.

ODNOS PREMA OKRUŽENJU

Svjesni smo različitih okruženja u kojem škola živi i radi i prema njima se nastojimo ponašati odgovorno i s uvažavanjem.

Prema svim članovima i članicama školske zajednice odnosimo se s uvažavanjem i poštovanjem. Pazimo na školsku imovinu i vodimo računa o štedljivom korištenju resursa.

Njegujemo dobrosusjedske odnose s neposrednim susjedima Škole i vodimo računa o poštivanju njihovog mira i imovine.

U užoj lokalnoj zajednici (stanovništvo, škole i vrtići u četvrti) njegujemo suradnju i nastojimo služiti zajednici na uzajamnu dobrobit.

Smatramo važnim u javnosti promovirati Školu i principe waldorfske pedagogije tako da potičemo i uključujemo, a ne dociramo niti se izoliramo. Time vrijedne pedagoške ideje širimo na korist svih roditelja, djece i zajednice.

Sa srodnim ustanovama i ostalim stručnjacima iz područja odgoja i obrazovanja potičemo aktivnu suradnju i razmjenu znanja i iskustava, uvažavajući druge načine i svjetonazore te uzajamno učeći. Nastojimo da nas se ne percipira kao isključive ili elitistički usmjerene u našem pristupu.

Posebno smo usmjereni na njegovanje suradnje s drugim waldorfskim zajednicama u Hrvatskoj, regiji i svijetu, kako bismo podržali međusobno učenje, unaprijedili praksu i potaknuli razvoj kreativnih načina primjene waldorfske pedagogije na dobrobit cijelog društva. Spremno dijelimo svoja iskustva s drugima, pružamo pomoć i podršku na primjeren način te se umrežavamo s iskusnijim školama i organizacijama kako bismo unaprijedili svoj rad i način na koji se odvija život u našoj školi.

U odnosima s donatorima vodimo se principima poštenja i iskrenosti te odgovorno pristupamo preuzetim obavezama. Vjerodostojno informiramo javnost i državne institucije o svom radu, kao i sve ostale zainteresirane za našu Školu, osobito roditelje potencijalnih učenika.

U kontaktima s medijima smo korektni i spremni na suradnju, štiteći istovremeno potrebu za privatnošću naših obitelji i zaposlenika. Javno istupanje u ime Škole mora biti odobreno od strane Interne konferencije i Školskog odbora. Svjesni smo dosega utjecaja medija na status Škole pri institucijama sistema pa u medijskim nastupima vodimo računa o dobrobiti Škole i njenih članova, rješavajući nesuglasice i eventualne probleme ponajprije s relevantnim tijelima Škole.

Kad u privatnom okruženju govorimo o Školi, vodimo računa o načinu na koji iznosimo svoje viđenje i nastojimo se u tome voditi principima poštovanja. Vodimo računa o tome da informacije o životu Škole, dobivene službenim ili neslužbenim putem ne prosljeđujemo dalje, posebno ako bi one mogle štetiti ugledu Škole ili dovesti nekoga od njezinih članova u neugodan položaj.

Kod svih članova školske zajednice, a prvenstveno kod djece nastojimo pobuditi svijest o prirodi kao živom organizmu te potaknuti ljubav za sva živa bića. Škola je posvećena očuvanju okoliša kroz racionalno postupanje s energijom i vodnim resursima, kroz primjenu mjera energetske učinkovitosti i kroz korištenje obnovljivih izvora energije kad je to moguće. U nastavi što češće koristimo prirodne materijale, a u školskim aktivnostima nastojimo izbjegavati uređaje i potrošni pribor koji troše mnogo energije ili zagađuju prirodu. Potičemo odvojeno odlaganje otpada i djecu učimo tome. U cijeloj školskoj zajednici aktivno potičemo svijest o očuvanju prirode i njezinih resursa, kao i potrebu za održavanjem reda i čistoće unutarnjih i vanjskih prostora škole.

Svjesni da svojim ponašanjem pružamo primjer našoj djeci, promičemo sredinu bez ovisnosti te na području škole i na svim događanjima koje Škola organizira ne konzumiramo duhan, alkohol ni opijate, a isto tražimo i od drugih korisnika školskih prostora.

ETIČKO POVJERENSTVO

Za praćenje primjene odredbi Etičkog kodeksa i ispunjavanja obveza iz Etičkog kodeksa u Školi se osniva Etičko povjerenstvo.

Etičko povjerenstvo tijelo je koje je istovremeno i Vijeće za prigovore, a sastoji se od tri člana koje Školski odbor imenuje na rok od dvije godine.

Etičko povjerenstvo odluke donosi jednoglasno.

Radnik Škole, učenik, roditelj, skrbnik i drugi građanin koji smatra da je netko postupio suprotno odredbama kodeksa, može dostaviti svoju pritužbu Etičkom povjerenstvu. Pritužba se podnosi u pisanom obliku i predaje u Tajništvu.

Pritužba treba sadržavati opis događaja i navedenu odredbu Etičkog kodeksa koja je povrijeđena.

Etičko povjerenstvo treba odgovoriti na pritužbu u pisanom obliku u roku od 30 dana od dana primitka pritužbe.

O svom radu Etičko povjerenstvo informira Školski odbor.

Svi članovi i članice školske zajednice trebaju biti upoznati s ovim Etičkim kodeksom.

Postupanje prema odredbama ovoga Etičkoga kodeksa obveza je svih članova i članica školske zajednice.

Učitelji i zaposlenici Škole koji postupe suprotno odredbama Etičkoga kodeksa odgovorni su za težu povredu radne obveze.

Etički kodeks stupa na snagu danom odluke Školskog odbora o usvajanju Etičkog kodeksa Waldorfske škole u Zagrebu.

Ivana Vukelić Bonifačić

Predsjednica Školskog odbora



U Zagrebu, 23. listopada 2013.